

Vergaderjaar 2018–2019

31 066

Belastingdienst

31 322

Kinderopvang

Nr. 467

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 21 maart 2019

Het lid Omtzigt heeft mij op 18 maart jl. Kamervragen gesteld over het CAF-11 project in samenhang met andere CAF-projecten bij Toeslagen. Ook in de Regeling van Werkzaamheden van 19 maart jl. is gevraagd om een brief met een lijst van alle CAF-projecten, alle evaluaties van de CAF-projecten, alle nota's van de landsadvocaat en bij hoeveel ouders de afhandeling meer dan een jaar heeft geduurd (Handelingen II 2018/19, nr. 64, Regeling van Werkzaamheden). Ook is gevraagd naar de werkinstructie en hoe er met deze mensen is omgegaan toen de toeslag is stopgezet. Omdat ik eraan hecht dat we een debat over zo'n wezenlijk onderwerp op goede wijze kunnen voeren, informeer ik uw Kamer in deze brief. De antwoorden op de vragen van het lid Omtzigt van 18 maart jl. zijn als bijlage bij deze brief gevoegd (Aanhangsel Handelingen II 2018/19, nr. 1976). Daar wordt onder andere ingegaan op de vragen naar de kosten van de landsadvocaat.

Werkwijze in 2016 aangepast

Ik heb uw Kamer op meerdere momenten op de hoogte gebracht over de ontwikkelingen in het CAF-11 dossier en inzicht gegeven hoe er met de toeslaggerechtigden is omgegaan toen de toeslag is stopgezet. Ik heb daarbij aangegeven dat ik het onwenselijke en te lange verloop van dit proces voor de gedupeerde ouders betreur en ik de ouders in kwestie daarom een excuusbrief heb laten sturen. Ik heb gemeld dat sinds medio 2016 deze werkwijze is gestopt. Dat kan dus niet meer gebeuren. Mensen behouden het recht op toeslag totdat er is vastgesteld dat men niet langer recht heeft.¹

Ook aan uw Kamer heb ik mijn excuses aangeboden en verbetermaatregelen aangekondigd.² De directe aanleiding voor deze maatregelen is het zorgvuldig afhandelen van CAF-11 zaken.

¹ Kamerstuk 31 066, nr. 428.

² Kamerstuk 31 066, nr. 434.

Verbetermaatregelen 2018

Naast een zorgvuldige afhandeling voor CAF-11 zorgen de verbetermaatregelen voor een kwaliteitsimpuls voor de werkwijze van Toeslagen in zijn geheel. Ik realiseer mij dat de problemen omtrent de informatiehuishouding en de tekortkomingen rondom de vaktechnische inbedding breder spelen dan het CAF-11 dossier. De cultuuromslag die daarmee gepaard gaat, vergt meer tijd en inspanning dan de afhandeling van de specifieke CAF-11 zaak. Ik heb u in het najaar van 2018 bericht over de voortgang van de verbetermaatregelen om dit te bewerkstelligen.³

Twee opdrachten in balans

Ik ben het met uw Kamer eens dat burgers die recht hebben op toeslagen moeten kunnen rekenen op tijdige ontvangst van en duidelijke informatievoorziening over hun toeslagen. Tegelijkertijd dient dit voor de goedwillende burger toegankelijke toeslagensysteem bestand te zijn tegen fraude. Ik hoop dat u met mij kunt concluderen dat het verleden heeft geleerd dat er een spanningsveld tussen beide opdrachten bestaat en dat het vinden van een balans soms lastig is. In het geval van CAF-11 heb ik eerder aangegeven dat het strenge optreden om kwaadwillende burgers uit de groep te filteren, een negatief effect heeft gehad op de toegankelijkheid en snelheid voor de goedwillende burgers.

Andere CAF-zaken Toeslagen

Tot de aanpak van het Combiteam Aanpak Facilitators voor Toeslagen kunnen circa 80 zaken gerekend worden waarvan een vermoeden van georganiseerdheid bestond. In enkele gevallen zijn zaken zelfs afgesloten met een strafrechtelijke veroordeling. De overige zaken zijn in het reguliere toezicht behandeld door bijvoorbeeld het opvragen van aanvullende bewijsstukken.

Vanzelfsprekend kan ik mij voorstellen dat door het moeizame verloop van het CAF-11 dossier bij uw Kamer de vraag leeft of de afhandeling in alle andere CAF-zaken bij Toeslagen misschien ook onzorgvuldig is geweest. Een belangrijk kenmerk van de CAF-11 zaak is dat ik externe signalen over een dergelijke onzorgvuldige afhandeling heb ontvangen van onder andere de ouders in de betrokken zaak, de Raad van State, de Nationale ombudsman, uw Kamer en de Autoriteit Persoonsgegevens. In de andere CAF zaken ontbreken echter de sterke aanwijzingen zoals we die in het CAF-11 dossier wel hebben ontvangen.

Uw Kamer heeft inzage gevraagd in diverse documenten van andere CAF-zaken dan CAF-11. Zowel de stukken uit het CAF-11 dossier als die uit alle andere CAF-dossiers bevatten toezichtvertrouwelijke informatie. In het CAF-11 dossier heb ik eerder stukken ter vertrouwelijke inzage aan uw Kamer verstrekt waaronder de werkinstructie, omdat in dat dossier door meerdere organisaties sterke aanwijzingen werden afgegeven dat de behandeling onzorgvuldig was. Ik wil niet aan het verzoek van uw Kamer tegemoetkomen om ook toezichtvertrouwelijke informatie in andere CAF-zaken te verstrekken, te meer omdat ik in andere CAF-zaken geen externe aanwijzingen heb ontvangen.

Wel ben ik mij bewust van het werk dat ons bij Toeslagen nog te doen staat.

Daartoe heb ik verbetermaatregelen aangekondigd. Ik wil de problemen bij Toeslagen zoals die in het CAF-11 dossier speelden, in de toekomst

³ Kamerstukken 31 066 en 31 322, nr. 440.

voorkomen. Daarmee hoop ik voor de toekomst een betere balans gevonden te hebben tussen een toegankelijk en klantvriendelijk toeslagensysteem en het tegengaan van fraude met overheidsgelden.

De Staatssecretaris van Financiën,
M. Snel